

Сарајево, 08.08.2022. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 01.08.2022. – 05.08.2022.**

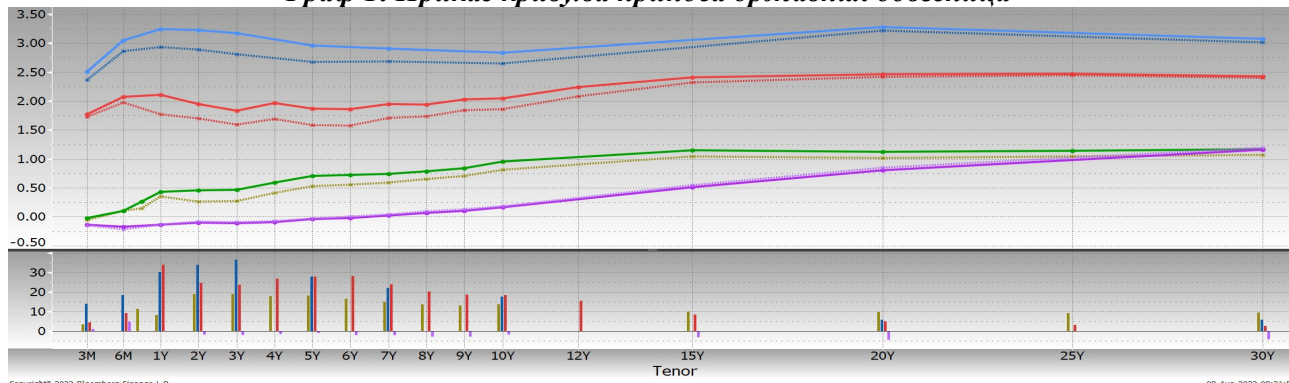
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона				САД				Велика Британија				Јапан			
	29.7.22	-	5.8.22		29.7.22	-	5.8.22		29.7.22	-	5.8.22		29.7.22	-	5.8.22	
2 године	0,28	-	0,48	↗	2,88	-	3,23	↗	1,71	-	1,97	↗	-0,08	-	-0,10	↘
5 година	0,53	-	0,71	↗	2,68	-	2,96	↗	1,59	-	1,87	↗	-0,02	-	-0,03	↘
10 година	0,82	-	0,96	↗	2,65	-	2,83	↗	1,86	-	2,05	↗	0,19	-	0,17	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	29.7.22	-	5.8.22	
3 мјесеца	-0,027	-	0,011	↗
6 мјесеца	0,099	-	0,099	→
1 година	0,377	-	0,459	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 05.08.2022. године (пуне линије) и 29.07.2022. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

У протеклој седмици приноси обвезница еврозоне су биљежили волатилна кретања. Посматрано на седмичном нивоу приноси сигурнијих обвезница су прилично повећани. Приноси њемачких обвезница су повећани између 14 и 20 базних поена. Истовремено, приноси италијанских обвезница краћег и средњег рока доспијећа су забиљежили пад, те су у односу на претходну седмицу смањени за око 11 базних поена. Почетком седмице Агенција за додјелу кредитног рејтинга Moody's је саопштила да очекује да ће ЕЦБ кренути путем политике повећања каматних стопа на наредним састанцима, али да ће периодични поремећаји испоруке гаса из Русије проузроковати да се економски раст у еврозони оштро смањи. Економски подаци објављени за еврозону, попут РМІ индекса, указују на то да је дошло до успорења економских активности, а генерално на финансијским тржиштима постоји бојазан од могућности уласка економије у рецесију у другом дијелу ове године. До дневних корекција приноса навише је највише дошло због изјава званичника Феда који су потврдили намјеру даљег повећања каматних стопа. Вијест о посјети предсједнице Представничког дома у Конгресу САД Пелоси Тајвану је била једна од узрока повећаних неизвјесности због питања како би Кина могла да реагује на то. Након што је напустила Тајван без већих провокација, приноси су забиљежили раст. Ипак, већ наредног дана

ВоЕ је повећала каматне стопе, те упозорила да ће Велика Британија утонути у рецесију крајем ове године, што је поново довело до повећане потражње за сигурнијим инвестицијама, односно до корекције приноса наниже. С друге стране, очекивања учесника на тржишту новца у прошлој седмици су показала да је ЕЦБ већ сада на трећини пута циклуса повећања каматних стопа, тако да су тренутна очекивања да ће ЕЦБ додатно повећати каматне стопе за 100 базних поена, а што је отприлике само половина онога колико је очекивано у јулу. Смањена очекивања даљег раста каматних стопа долазе након што подаци указују на брзо слабљење економије Европе, као и због погоршања стања са понудом природног гаса.

Ново мјесечно истраживање ЕЦБ, које се проводи над становништвом у еврозони, је показало да је ЕЦБ суочена са токсичном комбинацијом растућих инфлаторних очекивања, могућности пада економског раста и погоршања на тржишту рада. Инфлаторна очекивања потрошача за наредних 12 мјесеци су у јуну повећана на 5%, док су очекивања за наредне 3 године повећана на 2,8%. У економском билтену за август ЕЦБ је објавила да ће „даља нормализација каматних стопа бити одговарајућа“. Такође, наведено је да ће будућа путања политике каматних стопа наставити да зависи од економских података, те да ће помоћи да се постигне циљани ниво инфлације од 2% у средњем року.

На крају прошле седмице су објављени бољи од очекиваних подаци са тржишта рада САД који су у петак утицали на изражен раст приноса обвезница дуж цијеле криве приноса.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.)	ЈУЛ	49,4	49,9	52,0
2.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ (финал.)	ЈУЛ	49,6	49,8	52,1
3.	PMI индекс услужног сектора – ЕЗ (финал.)	ЈУЛ	50,6	51,2	53,0
4.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	ЈУН	35,7%	35,8%	36,2%
5.	Стопа инфлације – Холандија	ЈУЛ	-	11,6%	9,9%
6.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	ЈУН	-12,4	-13,1	-12,9
7.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR)	ЈУН	0,2	6,4	0,8
8.	Фабричке поруџбине – Њемачка (Г/Г)	ЈУН	-9,2%	-9,0%	-3,2%
9.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	ЈУН	-1,3%	-0,5%	-1,7%
10.	Индустријска производња – Француска (Г/Г)	ЈУН	-0,3%	1,4%	-0,3%
11.	Индустријска производња – Италија (Г/Г)	ЈУН	2,7%	-1,2%	3,4%
12.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	ЈУН	4,6%	7,0%	4,5%
13.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г)	ЈУН	-	3,3%	2,3%
14.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	ЈУН	-1,7%	-3,7%	0,4%
15.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г)	ЈУН	-8,3%	-9,8%	1,1%
16.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	ЈУН	-	1,4%	6,8%
17.	Стопа незапослености – ЕЗ	ЈУН	6,6%	6,6%	6,6%
18.	Стопа незапослености – Белгија	ЈУН	-	5,5%	5,5%
19.	Стопа незапослености – Италија	ЈУН	8,1%	8,1%	8,2%
20.	Стопа незапослености – Ирска	ЈУЛ	-	4,2%	4,3%
21.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	ЈУЛ	-	3,2	-42,4

САД

Приноси на америчке државне обвезнице су током прошле седмице забиљежили снажан раст (између 18 и 35 базних поена). Почетак прошле седмице је обиљежила службена посјета предсједнице Представничког дома у Конгресу САД Тајвану, што су кинеске власти схватиле као провокацију, те запријетиле властима САД “да се не играју са ватром”, а што је додатно појачало тензије између САД и Кине.

Предсједник Феда из St. Louisa Bullard још једном је поновио коментаре да ће бити потребно вријеме да се инфлација спусти на ниво од 2%. С друге стране, предсједница Феда из San Francisca Daly је истакла да је ниво од 3,4% до краја године прилично извјестан, те да би било разумно да Фед повећа референтну каматну стопу на сједници у септембру за 50 или чак 75 базних поена

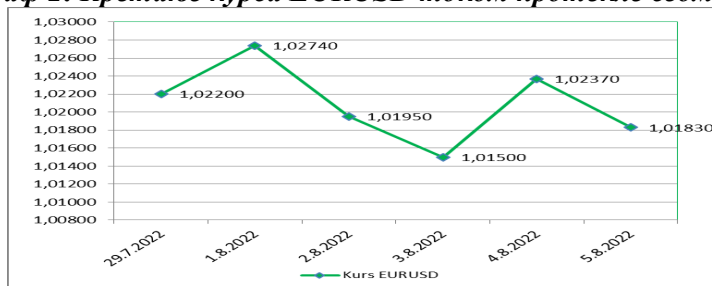
уколико дође до неочекиваних инфлаторних притисака. Крајем седмице су објављени позитивни подаци са тржишта рада у САД, што је утицало на снажан раст приноса на америчке обвезнице.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености ЈУЛ	3,5%	3,6%	3,6%
2.	Промјена запослених нефармерски сектор ЈУЛ	250.000	528.000	398.000
3.	Промјена запослених приватни сектор ЈУЛ	230.000	471.000	404.000
4.	Промјена запослених прерађивачки сектор ЈУЛ	20.000	30.000	27.000
5.	Фабричке поруџбине ЈУН	1,2%	2,0%	1,8%
6.	Поруџбине трајних добара F ЈУН	1,9%	2,0%	0,8%
7.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 30. ЈУЛ	260.000	260.000	254.000
8.	Трговински биланс (у млрд USD) ЈУН	-80,0	-79,6	-84,9
9.	Индекс грађевинског сектора (M/M) ЈУН	0,1%	-1,1%	0,1%
10.	PMI индекс прерађивачког сектора F ЈУЛ	52,3	52,2	52,7

USD је благо апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,0220 на ниво од 1,0183.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице одржана је сједница ВоЕ на којој је одлучено да се референтна каматна стопа повећа за 50 базних поена, те сада ова стопа износи 1,75%. Повећање каматне стопе је највеће од 1995. године, а чланови MPC ВоЕ су гласали са 8:1 за повећање референтне каматне стопе, док је један члан гласао за раст од 25 базних поена. Ова одлука је углавном била очекивана, али оно што је било неочекивано јесу прогнозе инфлације, те сада ВоЕ очекује инфлацију у октобру од 13,3% и 13,1% у четвртм кварталу. Такође, очекује се да ће инфлација остати на нивоу од 9,3% до трећег квартала 2023. године. Поред тога, **ВоЕ је упозорила да ће Велика Британија утонути у рецесију у четвртм кварталу ове године, а која ће трајати пет квартала, те се неће превазићи до 2024. године.** Очекује се да ће економија забиљежити контракцију од 2,1% у 2023. години. ВоЕ је, такође, објавила план редукције обвезница које држи у портфељу кроз постепену продају како краћих тако и дужих обвезница. Слично као Фед и ЕЦБ и ВоЕ је уклонила из политике смјернице о будућим кретањима монетарне политике, те је истакнуто да су „све опције отворене“. Непосредно по завршетку састанка ВоЕ, крива приноса Велике Британије је забиљежила инверзију између 2 и 10 година, први пут од 2019. године, што је сигнал да и тржишта перципирају рецесију. Гувернер ВоЕ Bailey је изјавио да Централна банка има јасан мандат цјеновне стабилности, те да је алтернатива неповећања каматне стопе чак и лошија одлука у условима упорне инфлације, те би ВоЕ касније морала и у већој мјери повећати каматну стопу, уколико то не би учинила сада.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI прерађивачки сектор F ЈУЛ	52,2	52,1	52,8
2.	PMI услужни сектор F ЈУЛ	53,3	52,6	54,3

3.	PMI композитни индекс F	ЈУЛ	52,8	52,1	53,7
4.	Nationwide цијене кућа (Г/Г)	ЈУЛ	11,4%	11,0%	10,7%

Током протекле седмице GBP је депрецирала и у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,83934 на ниво од 0,84346, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,2171 на ниво од 1,2073.

ЈАПАН

Током протекле седмице председавајућа америчког Конгреса Пелоси је посјетила Тајван, што је појачало нетрпељивости међу земљама Азије, посебно између Кине и Тјавана, али и Јапана. Убрзо након посјете појавиле су се вијести да је Кина испалила 5 пројектила који су пали у ексклузивни јапански економски регион Kyodo. Министар одбране Јапана Nobuo Kishi је осудио Пекинг због њихових акција, те је истакао да је ово први пут да је балистичка ракета пала у воду. Кина је саопштила да је отказала састанак између кинеског министра спољних послова Wang Yijа и јапанског колеге Yoshimase Hayashija на маргинама састанка АСЕАН-а у Камбоџи због раније изјаве Г7 у којој је изражена забринутост због “пријетећих акција” Пекинга око Тајвана, након посјете председавајуће америчког Конгреса Пелоси.

Директор канцеларије за емисију јавног дуга у Јапану при Министарству финансија Saito је изјавио да би инвеститори требало да се припремају повратку ка нормалном трговању обвезницама, јер ће се BoJ у одређеном моменту повући из програма откупа обвезница, додајући да је Министарство финансија већ почело да истражује свеобухватне прегледе како би осигурало да постоји довољна дубина и ликвидност тржишта, јер је само питање времена када ће поново инвеститори бити доминантни на финансијском тржишту.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни	
				период	
1.	PMI прерађивачки сектор F	ЈУЛ	52,2	52,1	52,7
2.	PMI услужни сектор F	ЈУЛ	51,2	50,3	54,0
3.	PMI композитни индекс F	ЈУЛ	50,6	50,2	53,0
4.	Монетарна база (Г/Г)	ЈУЛ	-	2,8%	3,9%
5.	Потрошња домаћинства (Г/Г)	ЈУН	1,5%	3,5%	-0,5%
6.	Водећи индекс P	ЈУН	-	100,6	101,2
7.	Коинцидирајући индекс P	ЈУН	-	99,0	94,9

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 136,16 на ниво од 137,51. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 133,27 на ниво од 135,01.

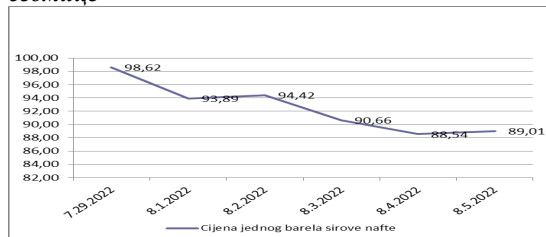
НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 98,62 USD (95,50 EUR).

Почетком седмице цијена нафте је смањена након што су подаци о успорењу фабричке производње у Кини појачали забринутост за тражњу за енергијом. Такође, повећан број заражених вирусом Ковид19 у Кини је утицао на додатно погоршање рецесионих страхова, што се одражава на пад цијене нафте. До средине седмице цијена је наставила да се смањује након што је Reuters објавио, цитирајући два делегата ОПЕС+, да је Заједнички технички комитет ОПЕС+ (JTC) смањio прогнозу суфицита на тржишту нафте ове године за 200.000 барела дневно на 800.000 барела. На састанку у сриједу чланице ОПЕС+ су постигле договор о повећању обима понуде нафте за 100.000 барела дневно у септембру, што је једно од најмањих повећања у историји, упркос дипломатским напорима предсједника Videna да увјери ОПЕС+ у повећање понуде. У периоду од јула до августа, ОПЕС+ се обавезао да повећава понуду по 600.000 барела дневно. Током четвртка цијена је наставила да се смањује, те је на затварању тржишта забиљежена цијена испод 90 USD по барелу. Ово је први пут од почетка рата у Украјини да је цијена нафте смањена испод 90 USD по барелу, а резултат је појачане неизвјесности око рецесије, као и због података које је објавила ЕИА, а који показују неочекивани раст залиха нафте у САД. Благо раст цијене је забиљежен у петак, након што су објављени позитивни подаци са тржишта рада у САД.

Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је смањена за 9,74%. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте износила је 89,01 USD (87,41 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одржање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.765,94 USD (EUR 1.727,93).

Почетком седмице цијена злата је била под утицајем благе депрецијације USD, али и очекивања инвеститора о објави економских података за САД који би требали означити темпо даљег раста каматних стопа у САД. Злато је, такође, добило подршку и кроз скорије слабије економске податке, укључујући неочекивану контракцију економије САД током другог квартала, те успорену прерађивачку активност у ЕМУ. Moody's очекује да ће Фед наставити са повећањем каматних стопа на наредним састанцима.

У четвртак је цијена злата повећана, те се нашла на највећем нивоу у посљедњих мјесец дана, а под утицајем јачања геополитичких тензија између Кине и САД. Такође, пад приноса на државне обвезнице САД и слабљења USD дали су подршку за раст цијене.

Цијена злата је током трговања у петак благо смањена, како због података са тржишта рада тако и због повећане вјероватноће да ће Фед на састанку у септембру повећати референтну каматну стопу за 75 базних поена. Злато је и даље изложено снажним рецесионим страховима. Ипак, посљедњи подаци са тржишта рада у САД су показали снагу овог тржишта чиме су дјелимично ублажени рецесиони страхови, док се очекује да ће се и даље наставити снажније повећање референтне каматне стопе Феда како би се сузбила инфлација.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.775,50 USD (EUR 1.743,59).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

